

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України

«Про внесення змін до статті 76 Податкового кодексу України щодо обмеження анулювання реєстрації ФОП, як платника єдиного податку, за наслідками камеральної перевірки»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Відповідно до пункту 291.3 статті 291 Податкового кодексу України юридична особа чи фізична особа - підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам, встановленим цією главою, та реєструється платником єдиного податку в порядку, визначеному цією главою.

Підпунктом 75.1.1 пункту 75.1 статті 75 Податкового кодексу України камеральною вважається перевірка, яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість (даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриваються рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, даних Єдиного реєстру податкових накладних та даних митних декларацій), а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, даних СОД РРО.

Згідно з положеннями абзацу другого пункту 76.1 статті 76 Податкового кодексу України камеральній перевірці підлягає вся податкова звітність суцільним порядком.

На практиці стаються випадки коли у разі не встановлення доходу особи в певний період призводить до передчасних висновків контролюючого органу про порушення абзацу другого підпункту 298.2.3 пункту 298.2 статті 298 Податкового кодексу України в частині перевищення протягом календарного року обсягу доходу та пункту 293.8 статті 293 Податкового кодексу України в частині заниження податкового зобов'язання по єдиному податку та свідчить про протиправність таких рішень.

Наведене вище підтверджується правовою позицією Верховного Суду України, яка викладена у постанові від 15 квітня 2025 року по справі № 160/23272/24, про те, що камеральна перевірка, яка проводиться виключно на підставі даних податкової звітності та не дозволяє визначити помісячний обсяг доходу платника, не може бути правовою підставою для анулювання реєстрації фізичної особи-підприємця як платника єдиного податку.

Враховуючи вищевикладене, спираючись на правову позицію Верховного Суду України доцільно законодавчо конкретизувати положення Податкового кодексу України щодо підстав анулювання реєстрації ФОП, як платника єдиного податку, за наслідками камеральної перевірки.

2. Мета та завдання прийняття законопроекту

Метою законопроекту є гарантування прав платників податків в частині встановлення обмеження анулювання реєстрації ФОП, як платника єдиного податку, за наслідками камеральної перевірки.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Проектом закону пропонується внести зміни до пункту 76.1. статті 76 Податкового кодексу України, якими передбачається уточнити, що камеральна перевірка, яка проводиться виключно на підставі даних податкової звітності та не дозволяє визначити помісячний обсяг доходу платника, не може бути підставою для анулювання реєстрації фізичної особи-підприємця як платника єдиного податку.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

У відповідній сфері правового регулювання діють Конституція України, Податковий кодекс України.

5. Фінансово – економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту забезпечить гарантування прав платників податків в частині встановлення обмеження анулювання реєстрації ФОП, як платника єдиного податку, за наслідками камеральної перевірки.

Народні депутати України

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Лукашев Олександр Анатолійович
Сертифікат: 04AF212836405D9904000000E1183100F426EE00
Дійсний до: 08.02.2028 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
314д9/1-2026/163830 від 09.07.2026

2285631